Lietas Nr. C36090914
Lietas arhīva Nr. C-0290-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Talsos 2015.gada 19.janvārī

Talsu rajona tiesa

tiesnese Ilze Valbaka,

izskatot rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

/pers. A/ (turpmāk – prasītāja) 2014.gada 12.novembrī cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāju) par uzturlīdzekļu piedziņu 96 EUR apmērā bērna /pers. C/ labā, norādot, ka atbildētājs no 2007.gada maija uzturlīdzekļus meitai nav maksājis, meita mācās /Nosaukums/ 5.klasē. Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu, Civilprocesa likuma 33., 127.-130., 250.^{18}-250.^{21}pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu viņai ik mēnesi uzturlīdzekļus bērna uzturam 96 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no MK noteiktās minimālās darba mēnešalgas no prasības iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadības sasniegšanai, nosakot nekavējošu uzturlīdzekļu piedziņu. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē, norādījusi savu norēķina kontu Nr./konta numurs/ AS SEB bankā. (skatīt lietas 3.-5.lapā)

2014.gada 13.novembrī atbildētājam uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu 30 dienas no nosūtīšanas rakstveida paskaidrojuma iesniegšanai. (skatīt lietas 11., 13.lapu)

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis, nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē; tas saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Paziņojums pusēm nosūtīts 2014.gada 15.decembrī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2015.gada 19.janvārī un spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2015.gada 19.janvāra plkst. 15.00. (skatīt lietas 15., 16.lapā)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 54.^{1}panta pirmo daļu un 56.panta piekto daļu prasības pieteikums, paziņojums par paskaidrojumu sniegšanu un paskaidrojuma veidlapa atbildētājam, kā arī paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā pusēm nosūtīts ierakstītos sūtījumos uz deklarētajām dzīvesvietu adresēm, kas atbildētājam ir – /adrese/.

Tā kā atbildētājam adresētie tiesas sūtījumi atpakaļ tiesā nav saņemti, tad ir pamats uzskatīt, ka atbildētājs tos ir saņēmis un, ka viņam ir zināms par prasību tiesā, un par pienākumu iesniegt tiesai savus paskaidrojums, bet viņš nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 148. un 250.^{22}pantā noteiktās procesuālās tiesības, līdz ar to viņam jāuzņemas atbildība par savas rīcības tiesiskajām sekām.

Tiesa uzskata, ka apstāklis, ka atbildētājs nav izpildījis tiesas uzlikto pienākumu iesniegt paskaidrojumus tiesai, ir vērtējama kā nevēlēšanas izmantot savas likumā paredzētās tiesības.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētāja bērna /pers. C/ uzturam par labu prasītājai ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

2002.gada 14.novembrī dzimusi /pers. C/. Bērna vecāki ir puses šajā lietā. Šie fakti pierādīti ar lietai pievienoto bērna dzimšanas apliecību. (skatīt lietas 7.lapā)

Ar lietai pievienoto /Nosaukums/ izziņu pierādīts, ka /pers. C/ 2014./2015. m.g. mācās 5.a klasē. (skatīt lietas 6.lapā)

Ar lietai pievienotajām Talsu novada pašvaldības izziņām pierādīts, ka pusēm, pušu kopīgajam bērnam ir deklarētā dzīvesvieta /adrese/. (skatīt lietas 8.-10.lapā)

Lietā nav pierādījumu par atbildētāja mantisko stāvokli.

Prasītāja nav paziņojusi tiesai, ka prasību neuztur, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā būtu mainījušies prasības pieteikumā norādītie apstākļi.

Latvijas CL 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis

pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa (panta pirmā daļa).

Latvijas CL 179.panta piektā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta (turpmāk – MK) Noteikumiem Nr.37 no bērna uzturam 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai noteikta minimālā uzturlīdzekļu summa 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas, kas uz prasības iesniegšanas dienu ir 96 *euro*, jo saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta Noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu ar 2014.gada 1.janvāri minimālā mēneša darba alga ir 320 *euro*, bet, ievērojot 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumus Nr.734, ar kuriem no 2015.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga ir 360 *euro*, minimālā uzturlīdzekļu summa ir 108 *euro.*

Tā kā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja kā bērna tēva uzturlīdzekļus valdības noteiktajā minimālajā apmērā, tad saskaņā ar Latvijas CL 179.panta piektās daļas un MK noteikumiem Nr. 37 nav nepieciešams izvērtēt pušu mantisko stāvokli.

Lietā nav pierādījumu, kas apstiprinātu, ka atbildētājs būtu labprātīgi nodrošinājis ik mēnesi savu bērnu ar uzturlīdzekļiem vismaz minimālās uzturlīdzekļu summas apmērā.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā piemērojama minētā likuma un MK noteikumu normas, jo pušu nepilngadīgais, šobrīd 12 gadus vecais bērns, dzīvo kopā ar prasītāju, atrodas viņas apgādībā un atbildētāja pienākums ir dot uzturlīdzekļus sava bērna uzturam līdz 2014.gada 31.decembrim 96 *euro* mēnesī, bet, sākot ar 2015.gada 1.janvāri, 108 *euro* mēnesī, kas ir minimālā uzturlīdzekļu summa līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Tiesa uzskata, ka, ņemot vērā visus norādītos rakstveida pierādījumus un ievērojot nosauktās likuma un noteikumu normas, ir pamats apmierināt prasību pilnīgi un atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai bērna /pers. C/ uzturam mēnesī piedzenami uzturlīdzekļi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556), piedzenami no 2014.gada 12.novembra, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. (skatīt lietas 3.lapā)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minētās likuma normas, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenamai tiesas izdevumi: valsts nodeva 190,80 EUR (aprēķins saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem [(2014.gada novembrī un decembrī uzturlīdzekļu summa bērnam 96 *euro* x 2 mēneši + no 2015.gada janvāra līdz oktobrim mēnesī uzturlīdzekļu summa 108 *euro* x 10 kalendāra mēneši gadā) x 15 procenti, t.i, 192 *euro* + 1080 *euro* = 1272 *euro* x 15% = 190,8 0 *euro*] un par labu Tiesu administrācijai - ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 5,82 EUR saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu. (skatīt lietas 1.lapu)

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāms spriedums par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Šajā gadījumā prasības pieteikumā prasītāja lūgusi sprieduma nekavējošu izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu. Tādēļ, ievērojot prasītājas lūgumu un norādīto likuma normu, nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 97., 195., 204.^{1}pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.^{25}, 250.^{27}, 450.pantu tiesa

nosprieda:

Apmierināt maza apmēra prasību pilnīgi.

Piedzīt, sākot ar 2014.gada 12.novembri, no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, 2002.gada 14.novembrī dzimušās meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam uzturlīdzekļus 96 EUR (deviņdesmit sešus *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās darba mēnešalgas ik mēnesi, līdz 2014.gada 31.decembrim un 108 EUR (vienu simtu astoņus *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās darba mēnešalgas ik mēnesi, no 2015.gada 1.janvāra, līdz bērna pilngadībai vai līdz apstākļu maiņai.

Piespriestie uzturlīdzekļi iemaksājami prasītājas AS SEB bankas kontā Nr./konta numurs.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 190,80 EUR (vienu simtu deviņdesmit *euro* un 80 centus), kas iemaksājami valsts kasē, reģistrācijas Nr.900000501138, kontā LV55TREL1060190911200.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 5,82 EUR (piecus *euro* un 82 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 19.janvāra, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese Ilze Valbaka